

«Liesmas» pielikums

2009. gada 28. janvāri

Bezmaksas

REDAKTORA SLEJA

Janvāris ir tāds interesants laiks. Ziemassvētki aiz muguras, Lieldienas vēl tālu. Saka, gada tumšākais laiks ir pagājis, bet kur tad tā gaisma tādā gadījumā kavējas?

Kāds man tuvs cilvēks mīl teikt, ka jau nākamajā dienā pēc Ziemassvētkiem, kad diena klūst par dažiem mirkliem garāka, bet nakts īsāka, to lieliski varot manīt. Ak, kā arī man to gribētos sajust! Bet par spīti tam, ka sevi varu pieskaitīt pie nelabojamiem optimistiem, nekad mūžā vēl šo dažu minūšu atšķirību uz gaišo pusī neesmu tā pa īstam izjutus. Parasti ir jāgaida vismaz līdz februāra beigām, lai noticetu, ka ziema tik tiešām arī šogad beigies.

Arī Mazsalaca, šķiet, vēl dus ziemas miegā kā tāda Sniegbalīte stikla zārkā. Visi jau zina, ka reiz tas princis brauks garām un tad būs prieki un līksmība, bet vēl viss ir klus. Gads ir iesācies, bet, tā kā domes budžetu apstiprinās tikai februāra vidū, ikviens iestāde uzdrošinās vien klusīnām rošīties savā vietā, paklusām kļūt plānus un zīlējot kafijas biezumos, cik tad naudas un līdz ar to arī jaudas šogad būs. Un prognozes rāda, ka pat zīlēšana kafijas biezumos varētu sanākt plānāka nekā citus gadus. Tāpat arī ar vietējiem uzņēmējiem, kas ar bažām raugās, ko nākamā diena atnesīs, — nerunājot par kādiem ilgtermiņa plāniem un cerībām.

Vienmēr jau gribas ticēt, ka šī nav tā dzīlākā bedre, kurā iekrist (lai gan arī sekla tā nav), un pēc idejas jāpriečājas būtu kaut vai par to, kas mums vēl ir, nevis — kā vairs nav. Lai arī dzirdu — joprojām mani draugi un paziņas izbrauc peļņā uz ārzemēm, ir daudzi, kas atgriežas, un tas priečē, jo tieši šobrīd gribētos ticēt *W.Rogers* domu graudam, ka «valstij vairāk ir vajadzīgas netīrākas rokas un tūrākas sirdis».

Tikko atcerējāmies barikāžu satraucošos, bet vienojošos notikumus, kur tanīs dienās latvieši pierādīja — mēs gribam būt. Vai tad šodien ir citādi? Nē! Arī šodien MĒS GRIBAM PASTĀVĒT. Un pastāvēt mēs spēsim tikai, kļūstot godīgāki — attiecībā uz sevi, savu pilsētu, savu valsti.

Vēl par tiem plāniem — nu un kas, ka šogad mazāk svīnēsim dzīvi, bet vairāk — dzīvosim? Kā sakā kīniešu sakāmvārds: «Ja tev ir plāns vienam gadam, audzē rīsus! Ja tev ir plāns 20 gadiem, audzē kokus! Ja tev ir plāns gadsimtiem, audzēni cilvēkus!»

ILZE MITĀNE

NOTIKUMS

Akcija «Mazsalaca tavās acīs»

Mazsalacas novada muzejs rīko fotogrāfiju akciju «Mazsalaca tavās acīs», aicinot ikvienu uzņemt vai dažāt ar jau uzņemtām fotogrāfijām, kurās attēlota Mazsalaca, tās daba, tuvākā apkārtne, iedzīvotāji, notikumi utt. mūsdienās.

Fotogrāfijām jābūt A4 formātā, tās iesniedzamas/iesūtāmas līdz 28. februārim Mazsalacas novada muzejā Rīgas ielā 1 vai arī personīgi muzeja vadītāji Vijai Rozenbergai vai Mairitai Šmitai.

Fotogrāfijas tiks apkopotas izstādē, bet aktīvākie fotogrāfiju iesūtītāji apbalvoti.

Aizbarikādētā atcere

MAZSALACIEŠI BARIKĀŽU ATCERES DIENAI VELTĪTĀJĀ PASĀKUMĀ RĪGĀ.

20. janvārī jau septiņpadsmito gadu pēc kārtas notika Barikāžu dienu atcerēi veltīti pasākumi Rīgā. Kā ik gadu, uz šīs Latvijai tik svarīgās atceres dienas pasākumiem devās arī mazsalacieši.

Stāsta Ojārs Beķeris:

— Šogad uz barikāžu atceres dienu Rīgā devāmies 10 cilvēki. Paldies SIA *llekss grupa* un veikalām *Elvi* Mazsalacā, kas sponsorēja braucienu, tāpat arī SIA *Vidovska serviss*, kas gādāja par pusdienu maižītēm šajā dienā.

Rīgā kā ik gadus pie Brīvības pieminekļa nolikām ziedu vītni, arī Bastejkalnā ziedus tajās vietas, kur tika nošauti cilvēki barikāžu dienās 1991. gadā.

Sajūta šogad bija, maigi izsakoties, ļoti divaina, jo, pirmkārt, pie Brīvības pieminekļa policija ziedu nolejus sargāja trijās rindās — tas likās par daudz! Vilšanos sagādāja arī daudzo pasākumu atceļšana — piemēram, Latvijas kara muzejā bija paredzētas vairāku dokumentālo filmu izrādes, kas nenotika. Tāpat arī svīnīgais pasākums grupu un mediju grupu komandieriem tika atceelts. Jautājums vienīgi — kāpēc? Sajūta bija, ka valsts ir no kaut kā nobijusies. Mēs no Mazsalacas ik gadu esam braukuši uz šo atceres pasākumu, jo man vienmēr ir licies ļoti svarīgi atcerēties, piemiņēt šos notikumus, bet šogad es sajutos patiesām mazliet apbēdināt.

Pēc ziedu nolikšanas aizgājām līdz Doma laukumam, kur uz lielā ekrāna tika demonstrēta filma «Kurš pavēlēja šaut?» Tur bija arī ugunkurs, bet visā visumā šogad barikāžu atceres dienā piedalījās maz cilvēku. Tas skumdina. Nevilus nākas aizdomāties: vai mēs varam atlātīties izbalēt šai bildē? Tautas frontes nozīmība izbalē un, manuprāt, arī vēstures grāmatās tā netiek atspoguļota pienācīgi. Valsts samazina finansējumu zemes sardzei un jaunsardzei, kas patiesībā šo patriotisko sajūtu Latvijas jauniešos stiprina visvairāk. Ir skumji, ja tas viss tiek tik viegli aizmirst.

Kā bija Mazsalacā 1991. gadā? Atsaucot atmi-

ņā tā laika notikumus, galvenokārt dzirdēti stāsti, kā bija tur — notikumu virpūlī, pie ugunkuriem, barikādēm un ļaužu pārpildītajās Rīgas ielās, bet neaizmirsīsim, ka bija arī cilvēki, kas, teju vai acu neaizvērši, bija sardzē tepat mājās — Mazsalacā un gādāja, lai laudis saņemtu informāciju, koordinētu grupas no Rīgas un uz to, kā arī visu pārējo tam brīdīm tik ļoti nepieciešamo.

Viktorija Purīna trauksmainajos barikāžu notikumos bija koordinatore toreizējā Mazsalacas izpildkomitejā izveidotajā štābā. Kopā ar Ojāru Beķeri, Uldi Dreimani, Māri Zariņu un Jāni Reinvaldu viņi bija atbalsta grupa tiem, kas devās ceļā uz Rīgu.

Viktorija:

— Tajā laikā es biju Tautas frontes grupas sekretāre, tāpēc arī laikam mani izvirzīja šim darbam. Kad barikāžu dienu notikumi sāka risināties, tad es izpildkomitejā turpati vai visu laiku dežurēju. Kāds atnesa ēst, uz pāris stundām atlaidi mājās pagulēt, bet tad cēlos un nācu atkal atpakaļ. Tajā laikā jau avīzēt «Mazsalacas vēstis» par visu notiekošo rakstīja. Māris Zariņš pierakstīja, fotografeja. Aktualitātes, vajadzības un īss paziņojumus translējam pa iekšējo radio, kas atradās tepat vecajā pastā Rūjienas ielā.

Atceros, ka apzinājām visus Mazsalacas uzņēmumus, runājām ar to vadītājiem, lai saviem darbiniekiem neliedz braukt uz barikādēm, ja to vēlas. Visi, kas bija gatavi doties uz Rīgu, nāca uz izpildkomiteju un reģistrējās. Tad vajadzēja koordinēt autobusus, vietas, kur brīvprātīgie pulcēsies — visu, kas tad bija vajadzīgs.

Atceros, ka bija divi autobusi un brīvprātīgie Rīgā dežurēja uz maiņām. Kad veda otro maiņu uz Rīgu, pirmā maiņa brauca atpakaļ, un otrādi. Emocijas bija sakaitētas — visu laiku bija tāds kā saspringums, bet tanī pašā laikā gaisotne — pacilāta. Iki viens piedalījās, kaut ko ziedoja, deva, bija gatavs uz visu, fantastiska kopības sajūta! Nu protams, bija arī tādi, kas nobījās un pagāja maiņā, tomēr vairāk bija to, kas izvēlējās būt aktīvi. No Mazsalacas un apkārtejiem pagastiem kopā

vēlāk tika apzināti un apbalvoti ar 1991. gada barikāžu dalībnieka piemīnas zīmi 205 cilvēki. Man no tiem laikiem ir saglabājies ļoti daudz rakstisku liecību — ziņas, uzrunas, uzsaukumi, reģistrētie brīvprātīgie, vēstules un vēl vesela kaudze ar dokumentiem un citādiem pierakstiem.

Atceros, ka bija cilvēki, kas barikāžu dalībniekiem sūtīja pārtiku. Skāpīnā bija maizes ceptuve — no turienes uz Rīgu vedām kastēm maizi, Veltai Mincei bija kūku *bode* — tepat blakus tagadējam *Elvi*, viņa savukārt sūtīja ar maisiem kūkās. Tāpat arī Mazsalacas patērētāju biedrības desu cehs ar priekšnieku Jāni Nagli un tirdzniecības daļas vadītāju Mārtiņu Vīksnu, viņi uz Rīgu līdzi deva desas.

Tika doti velteņi, ziedota nauda, cīmudi. Kad no Rīgas pienāca ziņa, ka vajag malku, arī tā nekavējoties tika sagādāta — gan mašīna, kas aizveda, gan arī pats kurināmās. Un, kad tā tagad padomā, — tas viss taču tika atrauts no šo cilvēku personīgā vai uzņēmumu budžeta. Bet par to tad ne domāja.

Atceros, ka visdrausmīgākā personīgi man bija nakts no 20. uz 21. janvāri, kad es, no maiņas izpildkomitejā mājās atrākusi, uz pāris stundām atlaidos pagulēt, bet radio man bija visu laiku iešlēgt. Tajā dienā mans dēls tieši bija aizbraucis uz Rīgu, un pēkšņi pa radio ziņo, ka Rīgā šauj. Tā sajūta ir neaprakstāma, jo tas taču ir tavējais, kas ir tur. Domāju, ka tā jutās daudzi mājās palīcejītajā brīdī. Par laimi, viss beidzās labi un dēlam nekas nopietns nebija noticis.

Gribu vēl uzsvērt, ka tajā brīdī, kad tas viss notika — tas bija ārkārtīgi nopietni. Tagad kāds kādreiz vēl spriedelē — vai to vajadzēja darīt, vai tam bija jēga, bet tad par to patiesām nedomāja.

Un es domāju — vai šodien cilvēki ietu, ja būtu tāda vajadzība? Vai es ietu? Jā, protams, bet tikai tad, ja patiesām būtu jāsargā valsts, prezidents, prezidenta pils. Saeimu un valdību — tos cilvēkus, kas ir tur, — tos gan ne, manuprāt, viņi to nav pelnījuši.

Induļa Penkas foto

NOTIKUMI

3. II pl.16 mūzikas skolas zālē klavierkoncerts «Atspulgi». Antra Vīksne, Normunds Vīksne (klavieres).

Par ūdenssaimniecības attīstību Mazsalacā

15.janvārī Vides ministrijā SIA «BANGA KPU» iesniedza pirmo progresu pārskatu par projekta «Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Mazsalacā» ieviešanas gaitu. Tā ir atskaite par visiem līdz šim paveiktais darbiem saskaņā ar civiltiesisko līgumu par Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta īstenošanu.

Iebraucot pilsētā gan no Valmieras, gan no Rūjienas, gan no Ramatas puses, redzami lielformāta informatīvie stendi, kas vēsta par Eiropas Savienības Kohēzijas fonda atbalstu vērienīgā projekta īstenošanā. Turpinās būvdarbi ūdensvadu un kanalizācijas tīklu rekonstrukcijas un paplašināšanas līguma ietvaros, kurus veic SIA «Wesemann». Pērnavais ielā uzstādītas trīs ūdensvada

28. II Skanā kalna parkā Mazsalacas apli un rajona čempionāts distanču slēpošanā. Reģistrēšanās vidusskolā no pl.10, starts pl.11.

akas. Rūpniecības ielā izbūvēts pašteces kanalizācijas posms un uzstādīta aka kanalizācijas sūkņu stacijai. Tiebūvēta sūkņu stacija un pašteces kanalizācijas pievads Baznīcas ielā. Darbi Baznīcas ielā prasīja no celtniekiem īpašu meistarību un saskatotību, jo pievada izbūvē bija nepieciešams uz pāris stundām aizsprostot Aurupīti. Celtnieki ar šo problēmu veiksmīgi tika galā.

Otra līguma veicēju konsorcija «Koger un Partneri» šībrīža galvenais uzdevums ir izstrādāt vislabāko un precīzāko tehniskā projekta variantu ūdens atdzelžošanas stacijas un jaunu noteķudeņu attīrišanas iekārtu būvniecībai, lai varētu plānots būvdarbus uzsākt jau šajā pavasarī.

RITA LIZUMA,
SIA «BANGA KPU» valdes priekšsēdētāja

TIC: mērķu un plānu pietiek (Papildinājums)

14. janvārī «Mazsalaciētī» kļūdas dēļ netika nodrukāts viss teksts rakstam «TIC: Mērķu un plānu pietiek». Šajā numurā – teksta izlaistā daļa. Atvainojamies!

... Februārī Mazsalacas TIC kopā ar citiem Valmieras rajona TIC piedalīties starptautiskajā tūrisma izstādē «BALTTOUR». Līdz tam laikam jāizveido vairāki nelieli maršruti par dažādām tēmām, piemēram, Mazsalaca kājāmgājējiem un velobraucējiem, kultūrvēsture, daba, ievērojamas personības u.c.

Gada sākumā jāveic arī darbs pie iespējamās tūrisma fakultatīvās programmas Mazsalacas vidusskolā. Centīsimies tādā veidā sekmēt, lai vai-

rāk skolēnu paliek mācīties Mazsalacā.

Aprilī būtu nepieciešams sarīkot divus pasākumus: informācijas dienu Mazsalacas novada tūrisma uzņēmējiem, kā arī, sadarbojoties ar pašvaldībām, laivu nomu īpašniekiem un aktīvajiem iedzīvotājiem sarīkot talku ar mērķi atbrīvot Salacu no kritušajiem kokiem, lai upe kļūtu vēl pievilcīgāka laivotājiem.

Saistībā ar laivotājiem paredzēts arī ievietot pamata informāciju par laivošanas maršrutiem Salacā un apskatāmajiem objektiem Mazsalacas interneta mājas lapā. TIC uz vietas ir pieejama izsmēloša informācija drukātā veidā, bet reti kuru, plānojot savu ceļojumu, vispirms iegriežas TIC, tāpēc informācija mājas lapā ir ļoti svarīga.

Točkas aktivizējas!

Valkas rajona policijas pārvalde sadarbībā ar ONAP (Organizētās noziedzības apkarošanas biroja) Vidzemes reģionālās pārvaldes darbiniekiem pēc operatīvās informācijas Valkas pagastā kādā privātmājā iznēmusi gandrīz miljonu cigarešu ar Krievijas akcīzes nodokļa markām, kuru turgus vērtība lēšama 18 tūkstošu latu apjomā, un 100 litrus spirta.

Persona, kas uzsāktajā kriminālprocesā atzīta par aizdomās turamo, ir uzņēmējs, kas Valkā nodarbojas ar uzņēmējdarbību. Policijas redzesloka vīrietis bijis pirms astoņiem gadiem, kad nodarbojies ar līdzīgu «biznesu». Policijai vīnš atzinis, ka atgriezies pie nelikumīgajām darbībām, jo pasliktnājusies ekonomiskā situācija legālajā biznesā un aktivitāte saistīta arī ar gaidāmo cigarešu cenu ceļšanos. Policija pauž pamatootas bažas – business, kas zināmu laiku Latvijā bija pierimis, smagās ekonomiskās situācijas dēļ atkal plaukst. Policija paredz, ka aktīvu darbu saistībā ar akcīzes nodokļa paaugstināšanu alkoholam un tabakai atsāks kādreiz tik ierastās točkas, kas sagādāja liejas problēmas vispirms jau pašiem iedzīvotājiem

— gan tām ģimenēm, kurās nodzērās tuvinieki, gan apkārtējiem, kas bija spiesti sadzīvot ar kaimiņos notiekošo.

Policija aicina iedzīvotājus būt atsaucīgiem un ziņot, ja jūsu rīcībā nonāk informācija par šādu nelikumīgu darboņu aktivitātēm. Svarīgi šos gadījumus atklāt laikus, pirms izveidojies stabils klientu loks un bizness nav uzņēmis apgrēzienus. Ir pilnīgi skaidrs, ka šajās aktivitātēs policijai vislabāk var paīdzēt vietējie iedzīvotāji, jo viņi vislabāk pārzina situāciju un pamana gan svešu, gan vietējo darboņu rosišanos.

Arī iedzīvotāji Mazsalacā un apkārtējos pagastos tiek aicināti ziņot, ja viņu rīcībā nonāk informācija par šādiem gadījumiem. Tas pats attiecas arī uz degvielas zādzību gadījumiem un degvielas uzpircēju parādīšanos pagastā vai cita veida nelikumībām. Iedzīvotājiem jāsaprot, ka tikai aktīvā sadarbībā ar policiju iespējams nodrošināt katru vēlmi un tiesības dzīvot drošā vidē. Anonimitāte garantēta. Tālr. 29256418 vai darba laikā – 64201312.

DACE JUKĀMA
Valmieras RPP

«MAZSALACIETIS» JAUTĀ

Vai jūs apmierina Mazsalacas un tās apkārtnes ceļu kvalitāte ziemā?

Ingūna:

— Cik esmu novērojusi, pagaidām nekādas problēmas nav bijušas. Pati gan ar mašīnu nebraukāju, puika brauc pakāj uz darbu.

Artūrs:

— Ikdienā braukāju uz Valmieru un Mazsalacā īpaši bieži neesmu, līdz ar to arī netraucē ceļu kvalitāti. Vispār jau kvalitāte liekas normāla. Ceļš no Matīšiem līdz Valmierai ir labs, no Mazsalacas līdz Matīšiem varētu būt labāks – bet arī tas ir atkarīgs no situācijas. Bieži vien arī šajā ceļā posmā nav nekādu problēmu.

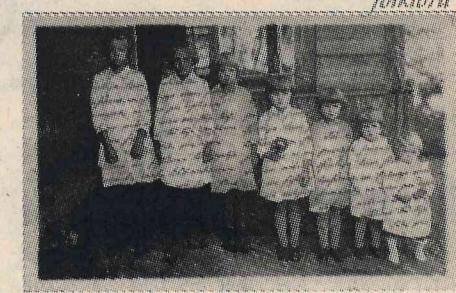
Par mazsalaciešu dzīvi 19. un 20. gs. mijā

LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta sērija Novadu folkloru pašā 2008. gada nogālē izdotā grāmata Ādama stāsts. Mazsalaciešu dzīve, ieradumi un tikumi Ā. Purmaļa autobiogrāfijā 19. un 20. gs. mijā. Grāmatas sastādītāja, ievada un komentāru autore ir Sanita Reinsone.

Ādama stāsts ir Mazsalacas apvidus zemnieka Ādama Purmaļa (1846 – 1917) autobiogrāfijas pirmpublicējums. Šajā dzīvesstāstā, ko līdz pat mūsdienām rokrakstā glabājuši viņa pēcteči, Ā. Purmalis stāsta par savu privāto dzīvi, taču blakus tam savdabīgi raksturo arī 19. gadsimta beigu un 20. gs. sākuma mazsalaciešu ieradumus, savstarpējās attiecības un gimenes tradīcijas. Uzmanības vērts ir arī autora stāstītais par dažādiem sabiedriski vēsturiskiem notikumiem Mazsalacas apvidū, piemēram, Līču skolas pirmsākumiem un māju iepirkšanu 19. gadsimta otrajā pusē.

Lielāko daļu savā dzīvesstāsta Ā. Purmalis veltījis sievas meklēšanas un meitās iešanas notikumu atstāstam, līdz ar ko šo grāmatu šobrīd var uzskatīt par plašāko un izsmēlošāko materiālu par precību un meitās iešanas tradīcijām Ziemeļvidzemē 19. gadsimta otrajā pusē.

Grāmatas ievada daļā Latviešu folkloras krātuves darbiniece, bijusī mazsalacieši Sanita Reinsoone raksta par Mazsalacas pagastu Ā. Purmaļa dzīves laikā, par manuskriptu un tā nozīmi tautas tradīciju pētniecībā, kā arī par pašu Ādamu un viņa pēctečiem. Tālāk sekot Ādama stāsts ar ko-

ĀDAMA STĀSTS

Mazsalaciešu dzīve, ieradumi un tikumi
Ā. Purmaļa autobiogrāfijā
19. un 20. gs. mijā

mentāriem, bet grāmatas beigās atsevišķa nodala ir veltīta Ā. Purmaļa valodai un manuskriptā lietoto īpatnējo vārdu vārdnīcāi, kuru kopā ar grāmatas autori sagatavojuši LU profesore, dialektologijas speciāliste Lidija Leikuma.

Šī grāmata noderēs tiem, kas interesējas par Mazsalacas apvidus kultūrvēsturi – folkloru, valodu un etnogrāfiju.

Grāmatas atvēršanas svētki notiks 7. februārī plkst. 14.00 Mazsalacas novada muzejā Rīgas ielā 1.

VIIA ROZENBERGA,

Mazsalacas novada muzeja direktore

Iecirknis paliks

Rakstījām par Valsts policijas izmaksu samazināšanu un Mazsalacas iecirkņa nedrošo nākotni. Jau drīz pēc tam sarunās ar topošā novada pagastu vadītājiem un policijas pārstāvjiem panākta vienošanās par Mazsalacas iecirkņa saglabāšanu, uzturēšanas izmaksas dalot starp pašvaldībām

atkarībā no iedzīvotāju skaita; telpu nomas izmaksas segs Valsts policija.

Pārskatam — Mazsalacas un apkārtējo pagastu policijas iecirkņu inspektoru pieņemšanas vietas, darbalaiki un kontaktāruņi.

Vecates pagasts	AGNIS LAPIŅŠ	Vecates pagasta padome „Pagastnams”	Piektdienā no 09:00 līdz 12:00
Sēļu pagasts	EGONS KANAPOLIS	Sēļu pagasta padome „Sēļu muīža”	Katra mēneša 2. un 4. otrdienā No 19:00 līdz 11:00 29474993 64251002
Ipiķu pagasts	VILNIS LAURS	Ipiķu pagasta padome „Pagasta nams”	Katra mēneša 1. otrdienā No 09:00 līdz 11:00
Vilpulkas pagasts	VILNIS LAURS	Vilpulkas pagasta padome	Katra mēneša 2. ceturtdienā No 09:00 līdz 11:00
Naukšēnu pagasts	DZINTARS KAZAKĒVIČS	Naukšēnu pagasta padome „Pagastnams” Rūjienā, J. Raiņa ielā 3	Katra mēneša 1. un 3. pirmadiena No 09:00 līdz 11:00 Trešdiens no 09:00 līdz 12:00
Jeru pagasts	DZINTARS KAZAKĒVIČS	Jeru pagasta padome „Vestneši”	Katra mēneša 2. un 4. otrdienā no 09:00 līdz 11:00 27887736 64263002
Rūjiena	DZINTARS KAZAKĒVIČS	Rūjiena, Raiņa iela 3	Trešdiens no 9:00 līdz 12:00 Piektdienās no 09:00 līdz 12:00
Lodes pagasts	VILNIS LAURS	Lodes pagasta padome „Lieplejas”	Katra mēneša 3. trešdiena No 09:00 līdz 11:00 Trešdiens no 08:00 līdz 10:00
Ķoņu pagasts	VILNIS LAURS	Ķoņu pagasta padome „Celtniekos”	Katra mēneša 4. pirmadiena No 09:00 līdz 11:00 64263002 26614477
Rūjiena	VILNIS LAURS	Rūjienā, J. Raiņa ielā 3	Piektdienās no 9:00 līdz 12:00 Trešdiens no 9:00 līdz 12:00
Mazsalaca	HENRIHS SKAVRONSKIS	Mazsalaca, Baznīcas ielā 14	Otrdiens no 08:00 līdz 12:00 64251002 26614488
Ramatas pagasts	EGONS KANAPOLIS	Ramatas pagasta padome „Pagastnams”	Katra mēneša 2. un 4. trešdiena No 09:00 līdz 11:00 29474993 64251002

Edīte:

— Mūsu Dzirnavu ielu rūpīgi tīra un nokaisa. Par pārējām ielām grūti spriest. Dažreiz jau rodas domas – varbūt tāpēc, ka tur tūvumā dzīvo policijas darbinieks, bet vispār esmu apmierināta ar ceļu kvalitāti.

Ausma:

— Manuprāt, pilsētas ielas ir zem katras kritikas, arī ietves. Piemēram, nesen pie veikala Elvi bija viens vienīgs ledus, uz kā es arī nokritu. Labi, ka ar galvu neatsitos uz trepēm. Pati dzīvoju Krasta ielā, kur nebrauc ne greideris, ne kaisītājs. Tā mēs tur briesam. Kad bija pirmie sniegi – burtiski līdz potītēm.

Par godu mīlestībai

BIRUTA UN JĀNIS JANSONI.

Janvārī Valmieras muzeja izstāžu zālē tika atklāta mazsalaciešu Jāņa un Birutas Jansonu gleznu izstāde «Divi duči ornamenti». Tomēr tā ir tikai daļa no izstādes, kura patiesībā tiek rīkota par godu notikumam, kas aizsākās pirms 40 gadiem.

— Jūsu izstāde likās joti gaiša, pozitīva. Cik daudz savās gleznās attēlojat dzīves realitāti un cik daudz — vēlamos?

Biruta Jansone:

— Tas, ko mēs gleznojam, tā parasti ir dzīve. Glezošana — tā ir dzīves veida viena daļa. Es domāju, ka, tāpat kā lasot grāmatu, mēs jūtam to zemtekstu, pēcgaršu, ko autors nav pilnībā norādījis, bet kas tur ir neatkarīgi no paša autora gribas, tāpat arī ar mākslas darbiem un droši vien arī mūziku. Tu nevari būt citāds, jo esi tāds, kāds esi. Iekšēja būtība gleznotajam, mūzikām, rakstniekiem viņa darbos atklājas neatkarīgi no viņa pasaša.

— Pastāstiet par izstādi «Divi duči ornamenti»!

Biruta Jansone:

— Ornamenta radīšanas process — tas ir kaut kas īpašs. Mākslas skolā visbiežāk uzdotu uzdevumus bērniem, bet reizēm man rodas vēlēšanās uzdot sev pašai risināmas tēmas. Palas Ernesta Brastiņa pārdomas par latviešu ornamenta kom-

pozīciju, un uzdevums formulējas pats: uzzīmēt ornamentu, kas pilnībā būtu māns, bet balstīts uz Brastiņa tekstiem, tai pašā laikā prātā paturēt Valda Celma skaidrojumus par latvju rakstu un zīmu simboliku. Un visam pamatā pārliecība, ka latviskais raksts un zīme ir daļa no pasaules rakstiem un zīmēm, ka mūsos ir vairāk kopīga nekā atšķirīga. Tāpēc atļauju sev pietuvoties japānu haiku ar savu ornamentu tāpat kā latviešu mitoloģijai. Man joti patīk viens, kas saistīs ar pukēm, ogām, augļiem — tos joti daudz arī zīmē. Pēc dabas esmu joti sievišķīga, un man patīk, ka augi ir visā ap mani — apgērbā, interjerā — jebkur! Tāpēc arī savus ornamentus veidoju, izmantojot augu motīvus.

— Jānis savukārt pievērsies putna motīvam?

— Putni viņam vienmēr patikuši. Domāju, tāpēc, ka tā ir tāda laba forma, ko gleznot. Tā nav gluži abstrakta, tomēr kalpo vairāk kā zīme, simbols. Jānis jau zīmē nepārtrauki — papīru viņam tuvumā atstāt nedrīkst! Tā nu laika gaitā viņam sakrājies daudz zīmējumu, kurus viņš tagad realizējis lielākos apjomos — uz audekla un ar krāsām.

Izstādē kā trešais elements starp Birutas un Jāņa Jansonu gleznam ir aplūkojamas arī modes dizaineres Juttas Rukas veidotās apleznotās apkakles. Cik neiedomājami daudz dažādu apkaku iespējams radīt, domājot par tās konkrēto nēstāju! Apskatot katru īpašo roku darinājumu, apleznotu, izšūtu ar pērlītem, spoziem akmentiņiem vai kā citādi personificētu, skatītājam neviens nākas aizdomāties — kāda apkakle piestāvētu man? Kāda tā izskatītos, ja to veidotu tieši man? Un fantāzijas lidojums var sākties...

Kopā jau četrdesmit gadus

Tomēr, izstādi veidojot, tika nemts vērā vēl kāds fakts: Jānis un Biruta Jansoni janvārā sāku mā nosvinēja 40. kāzu jubileju.

Par to, kā viņiem tas izdevies, stāsta Biruta.

— Kā jūs paši skatāties uz šo skaitī?

— Tā ir pavism jocīga sajūta. Nemītīgi tas sev ir jāatkārto, jo iekšējā sajūta ir pavism citāda. No vienas puses liekas — 40 gadi ir daudz, bet tas viiss nemītīgi ir bijis kustībā, tāpēc nav sajūtas, ka jau tik daudz kopā nodzīvots. Vispirms gaidījām bērnus, tad tie piedzima, sāka iet skolā, tad bija pirmais mazbērns un nu nesen sagaidījām jau desmito mazbērnu!

— Kā jūs iepazīnāties?

— Tas bija kā anekdotē. Abi bijām tikko iestājušies Mākslas akadēmijā. Jānis grafiķš, es — gleznotājs. Tomēr bija arī priekšmeti, kuros viss kurss bija kopā. Tā nu vienā no pirmajām šādām stundām abi konstatējām, ka esam dzīmuvi vienā dienā. Ar to viiss arī sākās. 17. novembrī — tā bija svētdiena, mums bija pirmais randīš pie Brāļu kapiem. Tājā laikā 18. novembrī uz Brāļu kapiem iet — tā būtu bijusi liela uzdrīkstēšanās. Pēc kapiem abi braucām uz zvērudārzu. Tur arī konstatējām, ka mums ir joti līdzīgi uzskati, vērtības. Drīz

pēc tam — 15. janvārī mēs apprečējāmies.

— Kas bija tas īpašais, ko viens otrā saskatījā?

— Grūti pateikt, varbūt pat piemirsies. Mēs abi jutāmies joti vientuļi, caur ģimenēm daļēji nespastāsti. Tāpēc, ka redzējām pasauli līdzīgi, mūsos radās pārliecība, ka kopā mēs varam viens otru atbalstīt. Protams, tagad es to tā skaisti ietērpju vārdos. Kad par to īpaši nedomājām.

— Vai šīs vērtības ir mainījusās, gadiem ejot?

— Visus šos 40 gadus esam viens otru atbalstījusi un devuši drošības sajūtu. Varbūt tāpēc arī esam tik ilgi kopā.

— Jūs ik gadus kāzu jubilejā no Jāņa saņemāt baltu acāliju. Vai šī puķe jums saistīs ar kādām īpašām atmīnām?

— Protams! Man kāzu pušķis bija no baltām acālijām. Tājā laikā bija grūti tikt pie pukēm, ziemā praktiski bija tikai divi varianti — vai nu acālijas, vai Alpu vijoļites. Tā nu pirms kāzām mana mamma bija dabūjusi acāliju podiņā. Acāliju ziedējus visus nogriezu un sataisīju sev līgavas pušķi. Acālijā man bija arī pie kleitas un matos.

Esam atšķirīgi

— Divi mākslinieki diendienā kopā 40 gadus. Vai tas ir iespaidojis jūsu nodarbošanos?

— Mēs esam joti atšķirīgi mākslā un arī kā personības, tāpēc tāds viens otram pielidzināšanas sindroms mūs nav skāris. Helēna Heinrihsone reiz kādā intervijā teica: sieviete glezno kā slims vīrietis. Arī es tanā brīdī salēcos — nu kas tad tā saka? Bet tad viņa komentēja, ka vīrietis var gleznot jebkurā laikā, sieviete — kad visu apdarījusi.

Gimēne visu laiku esam dalījuši pienākumus: Jānis ir rūpējies par ģimenes iztiku, taisīdams pasūtījumus un mākslu savam priekam atlīdams uz vēlāku laiku. Man ir bijis mājas solis un māksla — visu laiku tam pa vidu.

Interesanti jau sanāk — Jānis beidza grafiķus, bet sāka gleznot, es gleznotājus, bet sāku zīmēt, jo zīmuli ir vieglāk atlīkt malā, kad mājās mazs bērns, jāgatavo vakariņas, jāapdara mājas solis. Viemēr jau izvēlē pastāv — gleznot vai laut neglūdinātai velai nedēļu stāvēt kaudzē...

— Vai ar mākslu un laulību var vilkt kādas paralēles?

— Ja tā padomā, var joti daudz. Piemēram, laulība ir divu personu līdzāspastāvēšana; mākslā arī tu esi divatā ar darbu, ko dari. Kreativitāte: ja neesi radošs mākslā, nekas tev nesanāks, ja neesi kreatīvs laulībā, iespējams, pēc mēneša nākšies šķirties. Īpaši tas attiecas uz sievieti — radoša pieja ēst gatavošanā, mīlestībā, tajā, kā tu izskatīsies, gērbies — tas viss ir vitāli svarīgi laulībā! Tas pats attiecas arī uz pacietību — gan mākslā, gan laulībā jābūt pacietīgam. Un, protams, mīlestība. Mīlestībā ir jābūt nemītīgi — gan pret cilvēkiem, gan pret sevi un to, ko dari. Jo tu jau neglezno kādam citam, bet sev.

To dienu acīm...

Turpinājums.

Atgriežoties vēl pie paša pēckara laika, nevar nepieminēt pa mājām apkārt staigājošus ubagus. Iļpā laikam mūs apciemoja mazais Marīt's — mazmazītīta tantiņa ar šķūstošu bezzobu muti, ezīti nogrieztiem matiem, vienu stīvu, plaukstas locītavā paralīzētu roku, uz kurās parasti bija uzvērta kūlīte maizītei. Projām ejot, viņa mēdza par visu neskaitāmas reizes, roku bučodama, pateikties. Sākumā h̄ebušķu līgt nāca arī krieviņi, kuri vēlāk te iedzīvojās.

Kā notikumu atceros arī pirmā elektriskā glu-dekļa iegādi, jo esmu piedzīvojusi laiku, kad skolas kleitu un matu bantes pletēja ar oglu pletēzīri, kuram atcēla vāku, iekšā salādēja karstas ogles, pa atveri iepūta gaisu, lai ogles uzkvēlo, tad vēl piešāva slapju pirkstu glu-dekļa apāksai. Ja nočukstēja, bija vajadzīgie grādi. Parasti gludināja caur plānu drānu, bet gadījās, kāds drēbju gabals apsvila ar.

Vecāmamma.

Stelles, šķērumi, deki, lakati un es...

...diemžēl vairāk zem stellēm, kaut gan man

labāk būtu paticis dzīvoties tikai pa stellaugšu. Nu kāpēc viņi nelāva? Vai nu es, tāds mazs kipars, tās stelles sagāztu? Pa klusam jau es tāpat tur šād tad uzķāpu, lai uz visu paraudzītos no augšas, kas tomēr bija daudz citādāk nekā no zemes. Varu teikt, ka esmu uzaugusi zem stellēm, jo ve-cāmamma auda un pie viena mani aukleja.

Lielos deķus un audeklus šķērēja lielajos šķērums. Labi, ka tajos vizināties man vismaz atļāva. Es stāvēju vajātupēju ūķerumu vidū, un vecāmamma simtām reižu stumēja ūķerumus uz priekšu un atpakaļ, līdz dažreiz nelabi sametās un prasīju, lai mani laiž arā.

Lakatus šķērēja uz improvizētiem šķērumiem. Dēlim vienā galā piesita vienu ūķerumuku, bet otrā — divus, lai šķērējot dzījas varētu sakrustot. Bija garie un īsie ūķerumi. Ja šķērēja tikai vienu lakanu, tad nēma īsāko dēli, ja divus vai trīs — tad viens dēļa gals parasti atradās vienā istabā, bet otrs — otrā. Tad ar dzīju rokā stāgāja no viena ūķeruma gala uz otru, t.i. no vienas istabas uz otru, galos ar dzīju apņemot ūķeruskokus. Šķērēja pēc iepriekš uzzīmēta mustura un izskatītiem diegiem. Kad vecāmamma sašķērēja lakanu malas

rūtis, tad vidusdaļu līdz otrai malai uzticēja šķērēt man. Beidzot uzšķērēto salociju kā bizi, kuras vienu galu nostiprināja uz stellēm pie bomja. Te nu vajadzēja divus. Vienu, kas griež bomi, otru, kas tur asti, kamēr bize atraisās un satinas apkārt bomim. Tad sākās mana rūdīšana pacietībā. Uzvilktais audeklis bija jāienīti, kas nozīmēja to, ka man bija jātup zem stellēm un pacietīgi pa vienam diedzīnam jāpadod vecaimammai, lai ievērtu nišu acīs. Un es sēdēju. Vēl tagad nevaru saprast, kāpēc nemaz nepretojos šai bezgala garlaicīgajai nodarbei, kurā interesantākais bija gaidīt, kad izbeigšies vienas krāsas diedzīni un sāksies nākamās. Lai nu ko, bet pacietību no tā visa laikam tomēr iemantou. Cik tādu deku un lakanu tolak ne-noauda! Tos pasūtīt brauca gan pazīstami, gan sveši. Atceros, reiz vecāmamma bija apņēmusies par malku noauzt divus deķus. Kad nu tiem brauca pakal, atvests bija tikai vezums žagaru... Pat es jutos apkārpta.

Vēl vienu malkas vešanu un manu piekrāpšanu joti labi atceros. Tika taisītas pusdienas un gaidīts malkas vedējs. Galdā goda vietā tika nolikta tāda vilinoša pudele, no kurās visi dzēra, bet

Piekātā adāmadata

Iedomājieties, vecaimammai atradies brīvs brīdis, varētu zeki paadīt, bet trūkst vienas adatas. Tā nu vecāmamma ūķerstot šķērējās: «Nu sak viens cilvēks, nupat kā vēl bija tā adata un vairs nav nekur...» Kāpēc ūķerstot? Skaidri parunāt viņa nevarēja tāpēc, ka to adatu turēja zobs...

Vecmāmiņa ELGA

Turpmāk vēl.

Sālītais pasākums

Šogad ziema kā jau ziema – te snieg, puteņo tā, ka ceļu nevar saskatīt, te atkal lietus un neliels sals, kas ceļus padara slidenus kā ziepes. Slapdārķis, kas ceļu pārvērš grūti izbraucamā putrā, arī nav nekāda izklaide, bet galu galā tādas nu ir mūsu ziemas un ir jāiemācās sadzīvot ar tām. Un, kad kārtējais ūdens agregātstāvoklis uz ceļiem ir faktišķis sniega, ledus vai slapjas sniega masas veidā, mēs pieprasām, lai kāds ar to visu tiek galā un vēlams – ātri. Arī mazsalacieši ir čakli sūdzību sniedzēji. Lai gan šoziem sūdzību par ceļu kvalitāti ir bijis salīdzinoši mazāk nekā aizvadītajos gados, pietiek Sniega mātei tur augšā paraut maisam galu, lai telefons uz pilsētas mēra galda būtu karsts par ceļu tīrišanu un kaisīšanu – vai, pareizāk sakot, – to nepietiekam kaisīšanu. Vēloties iztapt iedzīvotājiem, pilsētas dome ielas un ceļus kaisa, īpaši netaupot un labāk lieku reizi, nekā riskē ar to, ka kāds spēkrats ziemas nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ būs iestūrejīs grāvī vai nespējis laikā apstāties. Būtu arī kaisījuši vēl vairāk, ja vien par kaisīšanu atbildīgā firma gribētu un spētu pieprasījumu apmierināt. Bet par to jau cits stāsts.

Bīstamā Parka iela

Tiesa, kāda iela Mazsalacā patiešām pašreizējos apstākļos ir kritiska – tā ir Parka iela, par kuru ik dienu intensīvā satiksmē abos virzienos pārvietojas ne tikai mašīnas, bet arī lielākā daļa skolēnu un Parka ielas iedzīvotāju. Tā kā minētās ielas ietve ūdens un kanalizācijas projekta dēļ pašlaik drīzāk atgādina uzartu kartupeļu lauku, tad kājāmgājēji ir spiesti iet pa ielas malu, turklāt – bēri kā jau bēri nereti jautros ba-

ros, kas aizšķērso teju vai pusi braukšanas joslās, grūstoties un spēkratu maz ievērojot. Jāpiebilst, ka intensīvā satiksme ir tieši agros rītos un pievakarēs, kad ielu apgaismojuma vēl nav. Tikpat bīstams ir arī tilts pār bijušo dzelzceļa līniju, jo arī šeit nav ietves gājējiem, bet pats tilts kalns bieži vien nemaz netiek kaisīts, jo tilta nestspēja ir mazāka par traktora – kaisītāja svaru, tam pāri braukt aizliegts.

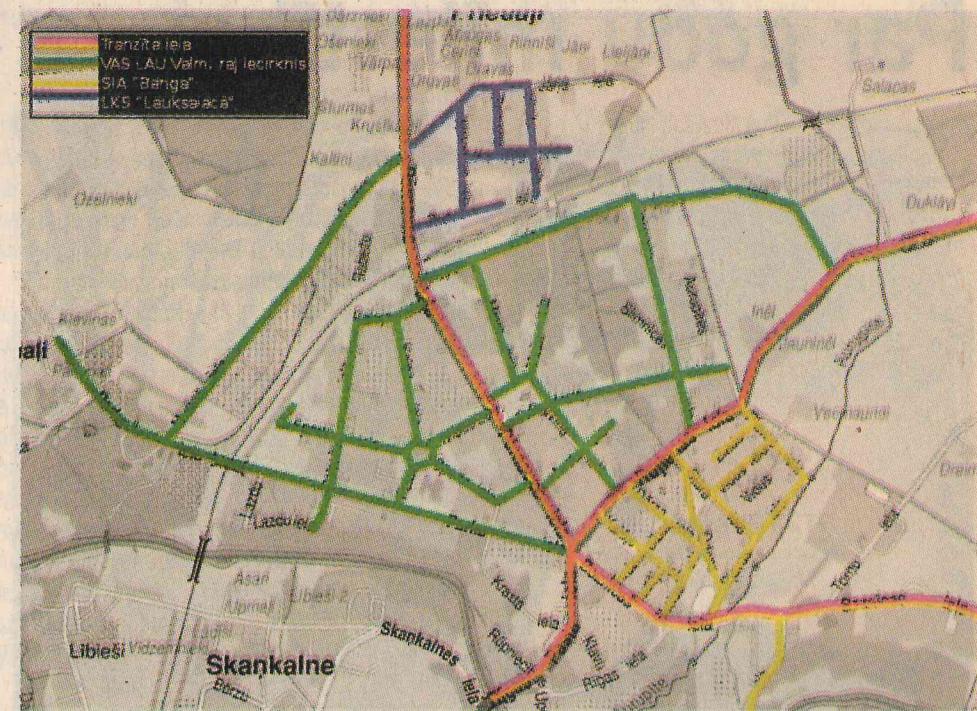
Cik maksā tīrs asfalts?

Mazsalacas dome pilsētas ielu apsaimniekošanai 2009. gadā ir pieņemusi veselas trīs firmas, kas rūpēsies par pilsētas un lauku teritorijas ceļu uzturēšanu un remontu.

Tās ir SIA «Banga KPU», VAS «Latvijas autoceļu uzturētājs» (LAU) un LKS «Lauksalaca».

Šīs firmas 2009. gadā katrā apsaimniekošo savu pilsētas un lauku teritorijas daļu, rūpējoties par ceļu tīribu un drošību. Visas minētās firmas ziemas/pavasara periodā ir apņēmušās tīrīt ceļus no sniega, bet «Latvijas autoceļu uzturētājs» – arī ceļus kaisīt ar smilts un sāls-smilts maisījumu, jo šai firmai vienīgajai ir atiecīgā tehnika. Diemžēl pakalpojums ir salīdzinoši dārgs – sniega ūkēšana vidēji uz 1 km domei izmaksā ap sešiem latiem, bet kaisīšana ar smilts ap Ls 32, bet ar sāls/smilts maisījumu – ap Ls 45. Tranzīta ielu uzturēšanas izmaksas gan dome sedz uz pusēm ar valsti.

Bieži vien iedzīvotāji, īsti neapzinoties šo sālīto pasākumu, pie pirmajām sniega pārslām uz ceļa jau sūkstās par滑deniem ciemam. Gluži logiski, jo sniegs un ledus taču neļauj tiem pārvietoties ar tādu ātrumu un izveicību kā bez-

sniega gadalaikos. Šajā brīdī prātā nāk Norvēģija, kur ceļus rūpīgi nošķērēja, bet kaisīja tikai absolūtas nepieciešamības gadījumos, kad zem kājām bija tīrīs ledus. Jāpiebilst, ka lielākajai daļai iedzīvotāju ik dienu bija jāpārvār dažāda stāvuma kalni, nogāzes un serpentīni, kur paslīdēt bija tik vienkārši kā nošķaudīties. Bet par ko cilvēki pukoja? Ne jau par nekaisītajiem ceļiem, bet gan par to, ka vajadzētu velkošāku mašīnu vai vismaz solīdākas riepas, lai šīs pārējās neerības pārlaistu ar godu.

Pilsētas mērs O. Beķeris gan mierina, ka par

spīti tam, ka naudas pietrūkst gandrīz vai ikviens iestādei un nozarei, šogad autoceļu fondā ceļu apsaimniekošanai Mazsalacas domē izveidojies krievs iekräjums – ap Ls 50.000, tāpēc labā ziņa ir tā, ka 2009. gadā naudas ceļu tīrīšanai un uzturēšanai pietiek un netiks ekonomēts uz satiksmes daļibnieku drošību pilsētā.

Tomēr krīzes laikā, kad vārdam «taupīt» jāliek vienādības zīme ar «dzīvot», manuprāt, ir simtiem citu iespēju, kā gudri izlietot naudu, kas paredzēta — burtiski — nosviešanai zemē.

ILZE MITĀNE

Ar žiguli cauri tuksnesim

No Ginta Alberinga rakstītās ceļojuma dienasgrāmatas

1. turpinājums

Piekātā diena (19. decembris)

Līdz pusdienu laikam paklīstam pa Bolleni. Iepērkam pirmās nepieciešamības preces. Pārtika lētāka nekā pie mums. Degviela ciemata automātiskajā tankā 0.8 eiro, bet nejēm nevienu no mūsu kartēm. Pildāmies uz magistrāles, kur visos tankos jāmaksā no 1.1 līdz 1.2 eiro. No rīta bija +9 grādi, pusdienu laikā +16, bet pūš ziemēju vējš, francūži staigā cīmīdos un ietinušies šallēs.

Pa ceļam tālumā ieraugām smuku katedrāli, braucam palūrēties. Pilsēta ietinušies Ziemassvētku rotā, gatavojas tos sagaidīt. Sniegs tiek imitēts višādos veidos – ar vatēm, porolonu, egles nopūstas ar balto krāsu... Pat darbojas slidotava, kas izklāta ar baltais plastmasas plāksniem. Slīdēt kā īsts ledus. Uzduramies interneta kafejnīcāi. Par nieku 15 eiro tieku pie labiem franču ādas zābakiem. Labi, ka līdzi nebija mūsu mīlās sievietes – vakar kleitas zem 30 eiro, visdārgākās balles kurpes par 17 eiro, ādas zābaki zem 30 eiro... Tas viss augstas kvalitātēs. Žigulis droši vien pārvērstos par lupatu un tupeļu vedamo.

Plkst. 15:00 ieraugām Vidusjūru! Žigulis iebrauc ceturtajā kilometru tūkstoši. Pa trīs tūkstošiem iztērējīs 1.5 litrus eļjas – normāli.

Plkst. 19:30 Spānijas robeža, vīrs formā rāda, lai tik braucam tālāk. Desmitos vakarā braucam cauri, gārām, pa virsu, pa apakšu Barcelonai, traks viaduktu mudžeklis! Pasarg' Dievs nokļūdīties, jo ar nakti būtu par maz, lai tiktū atpakaļ uz īstās magistrāles. Aiz Barcelonas taisāmies mest mieru, bet nav īsti kur piestāt. Pirms pusnakts nolemjam griezt nost kādā

miestā Vidusjūras krastā. Trāpām arī – Cambrils. Izskatījās kā Monako filiāle, tikai miljonāru jahtas un villas. Tajās mūs iekšā nelaida un kādu ādas divāniņa stūrī kaut vismazākajā jahātā nepiedāvāja. Vismaz pamērcējām nagus Vidusjūras ūdenī un par spīti Spānijas tūrisma industrija apmetāmies benzīntankā pretim hotelim. Guļēt ātrāk atkal netiekam kā pustrijos.

Sestā diena (20. decembris)

Izbraucam devījos. Apskatot auto, atradom, ka sācis «sulot» labās puses bremžu cilindrs. Līmenis krītas minimāli, tāpēc vēl neremontējam. Apnīk braukt pa magistrāli, neko prātīgu nerēdz aiz betona apmalēm, tāpēc braucam nost uz Torreblanks miestu. Šoreiz tiešām kluss ciems – kāda reta mašīna, kāds cilvēks. Liekas, ka iestājusies mūžīgā siesta. Pārtikas veikalā kādas piecas pircējas, kuras plāpākrustu šķērsu savā starpā un ar pārdevējām. Liekas, ka mums nepievērš nekādu uzmanību, bet fiksējam, ka tiek jau aprunāts mūsu auto ielas malā.

Rījam tunci ar lielajām karotēm, Vidusjūras pludmale kāram pirmās saules vannas. Bezvējš un +18 grādi. Retie vietējie groza galvas, staigājot ziemas drebēs. Žigulis atpūšas turpat zem palmas, sabarošs ar benzīnu 0.58 litri litrā – nu jauki... bet Latvijā krīze. Vajag jau zināt vietas, kur pārlaist grūtos laikus!

Laižam tālāk. Izskatās, ka sācies mandarinu novākšanas laiks, strādnieki krāmē kastēs tos bumbuljus. Mēs arī piedalāmies ražas «novākšanā». Auto sāk smaržot pēc garšīgiem augļiem, nevis pēc zirga, kā mums te sāk likties. Dzintars sāk iekarst vietējo gardumu nopravēšanā, grib nogaršot visu, kas te aug kokos, uz zemes un zem zemes. Uzbrūk milzīga izmēra

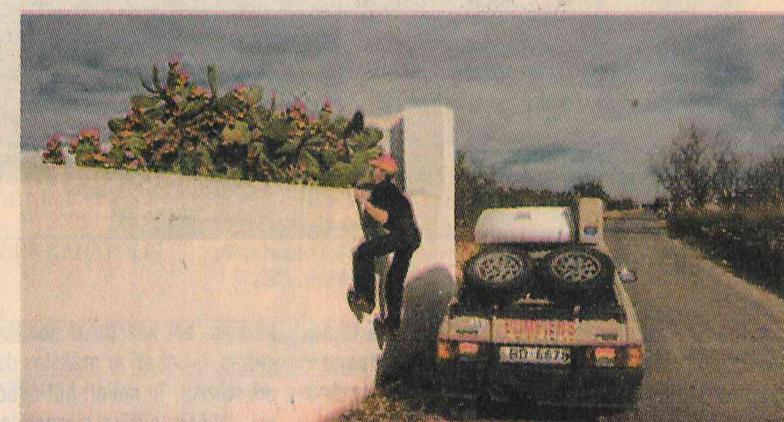
kaktusam, kura lapu galos aug kivi izmēra sārti bumbulji. Noprovē arī, garšīgs esot. Bet tūlīt sāk arī sūkstīties par sīkajām mata izmēra adatiņām, kas sadūrūšas pirkstos. Tas vēl nekas, pakājis arī degunu ar tiem pašiem pirkstiem, nu knosās arī tur, labi vēl, ka neaizgāja sevis pēc, ko tad...

Pavizināmies pa Valensijs un meklējam rokā magistrāli, citādi mūsu pārvietošanās ātrums sāk strauji krisies. Braucam tālāk uz Murcia, Granādu. Kalnos temperatūra pusstundas laikā no +9 nokrītas uz +2. Žiks ar ceturto ātrumu vairs nejaudā kāpt augšā. Spidometrs rāda, ka nobraukti 4000 km. Izpūtejs kļūst skājāks – tas droši vien ir tikai sākums.

Septītā diena (21. decembris)

No rīta mūs pārsteidz apsarmojošs auto – divi grādi. Aiz Granādas griežam nos no magistrāles, lai ko redzētu vairāk. Piestājam ciematā Moraleda de Zafayna. Pasūtām grīlētu vistu un trīs litrus apelsīnu sulas, samaksājot par to devījus eiro. Ciematā dzīve rit savu gaitu. Konkistadoru mazbērni savus tīrasiņu rumakus nomainījuši pret jamahām, suzukiem u.c. dzelzs divrātu spēkratiem. Sapratām, ka katram kārtīgam spānim svētdienas rītā par ciemu ir jāizgāz ar moci pilnā klapē uz pakaļējā rata. Veikalū skatlogi, durvis restotas, aizdarāmas ar metāla žaluzījām. Tas bija vērojam visā Spānijas dienvidu galā.

Satiksme jau mums nepierasta. Ātruma zīmes neviens neievēro. Virzienu rādītāji daļai auto laikam nav ieklauti konstrukcijā vispār. Autipi nokrauti ar visādām paunām un mantām, mūsējais tādā salīdzinoši skaitās nepiekrauts. Ja maksimālā ātruma ierobežojums ir 120 km/h, tad gāz uz 140. Brauc pat pie sarkanā. Pilsētās ir ieblas, uz kurām likumīgais ātrums ir 120

DZINTARS GRIB KAKTUSINĀS!

km/h, bet priekšā var iznirt luksofors, pie kura jāapstājas. Gājēju pārejas gan uz tādām nav.

Atrodam gleznainu oīvu lauku ie-skautu vietu un pusdienuojam. Oīves no koka gan pilnīgi neēdamas. Ietrapām pieklājīgā kalnu serpentīnā, ūkam tests ne pa jokam. Kalnā tiekam ar pīmo pārnesumu, no kalna – bremžu kluču smakas pavadīti. Sākam novērot, ka aiz auto ceļš tiek ietīts gaišos dūmos, kas nāk no mums. Tas gan nav labi. Tagad zinām ūkā iespēju robežu. Auto sācis stipri «ēst» ejū.

Astotā diena (22. decembris)

No rīta pārtaisām kartera ventilāciju, izpētot, ka tā arī var būt vārīga pie eļjas ūšanas. Tagad mums gaisa filtra korpusā ir nezināma dienvidu koka de-tāja, modē jau koka auto apdarē.

«Antilope Gnu» pasūtījusi mersim jaunu amortizatoru – padārgi. Velk pa motortelpu kaut kādas šļaukas, laikam jau zina, ko dara. Redzam, ka angliem, kuri brauc ar četrīlitru «Jeep Cherokee», līdz ir iekšdedzes generators un pat apgaismošanas statīvs ar diviem prožektoriem, nu ne pa jokam bruņums. Izskatās, ka sajaukuši braucienus, ar šādiem rīkiem jau var braukt

īstajā Dakaras rallijā. Ierodas divas norvēģu ekipāžas. Viens no tiem pīkaps mersis ar 4x4 piedziņu, bet automāts. Stūrmaji sirmi vīri, īsti vikingi.

Aizbraucam uz Gibraltāru ekskur-sijā. Iebraucam UK teritorijā, īsta robeža ar visiem atribūtiem. Zinot ūkā iespējas, augstu lielajā Gibraltārā akmeņi nedzenamies. Ejam kājām, nokāpja-mies pieklājīgi, pierītei slapja. Sasvei-cināmies ar vietējiem mērķiem, kas tur vazājas, baidāmies, ka nenosper mums cepures. Nobraucot no kalna, trāpām ugunsdzēsēju depo, kur piecos vakarā notiek maijas nodošana. Viens ugunsdzēsējs dodas uz mājām ar pē-dējā modeļa «Range Rover» dīpu... Vajadzētu painteresēties, vai nevajag darbiniekus.... Pilsētā nokļūstam ner-vus kutinošā situācijā – rāpjamiem pa šauru, līkumotu vecpilsētas ieliņu ar pīmo pārnesumu, priekšā braucōsie sāk stāties... Mēs zinām, ka uzsākt braukt šādā slīpumā mūsu pārkrautais auto nespēj. Rokas bremze netur jau daudz mazākos slīpumos, lai gan ir pilnīgā kārtībā. Paveicas, satiksme pilnīgi apstājas, mums trāpot ar pēdējiem kloķenes apgrieziem kalna virsotnē. Labi, ka tā.

Turpinājums sekos